

CUPRINS

INTRODUCERE.....	1
TITLUL I. POPRIREA CIVILĂ.....	3
Capitolul I. Poprirea executorie	3
<i>Secțiunea 1. Noțiune și scop</i>	<i>3</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Părțile</i>	<i>5</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile înființării popririi</i>	<i>13</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Obiectul popririi.....</i>	<i>22</i>
§1. Creanța privind sumele de bani aflate în conturile bancare	22
1.1. Soldul creditor și încasările viitoare	22
1.2. Sume de bani aflate în diverse tipuri de conturi.....	24
§2. Sume de bani exceptate total sau parțial de la aplicarea popririi.....	29
2.1. Veniturile periodice.....	30
2.1.1. Salariile.....	30
2.1.2. Pensile	34
2.1.3. Alte venituri periodice	34
2.2. Ajutoare pentru incapacitate de muncă	35
2.3. Compensația în caz de desfacere a contractului de muncă	37
2.4. Sumele cuvenite șomerilor	37
2.5. Indemnizațiile cu destinație specială	38
2.6. Sume destinate unei afecțiuni speciale prevăzute de lege.....	41
2.7. Sume reprezentând credite nerambursabile ori finanțări	44
2.8. Sume destinate plății salariilor.....	45

2.9. Sumele rezultate din valorificarea bunurilor urmărite și cele consemnate la dispoziția executorului	46
2.10. Executarea silită împotriva veniturilor bugetului general consolidat	46
§3. Situația sumelor plătite eronat.....	47
§4. Poprirea în propriile mâini.....	48
§5. Poprirea bunurilor mobile	53
5.1. Poprirea titlurilor de valoare sau a altor bunuri mobile incorporale	53
5.2. Poprirea bunurilor mobile corporale	56
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura de înființare a popririi</i>	<i>61</i>
§1. Cererea de executare silită prin poprire.....	62
§2. Titlul executoriu.....	65
§3. Competența	69
§4. Obligațiile executorului judecătoresc, anterior și subsecvent emiterii actului de înființare a popririi	75
4.1. Obligațiile executorului judecătoresc anterior emiterii actului de înființare a popririi.....	75
4.2. Obligațiile executorului judecătoresc ulterior emiterii actului de înființare a popririi.....	77
4.2.1. Adresa de înființare a popririi	78
4.2.2. Lipsa somației	84
4.2.3. Înștiințarea debitorului	85
§5. Obligațiile terțului poprit.....	88
5.1. Indisponibilizarea sumei.....	89
5.2. Consemnarea sumei.....	96
5.3. Alte obligații ale terțului poprit.....	98
§6. Alte categorii de efecte ale adresei de înființare a popririi	102
6.1. Întreruperea prescripției dreptului de a obține executarea silită	103
6.2. Înscrierea popririi în cartea funciară sau în alte registre de publicitate, după caz.....	105

6.3. Convertirea sumelor în valută	107
<i>Secțiunea a 6-a. Concursul de popriri civile</i>	109
§1. Popriri asigurătorii	109
§2. Popriri executorii	111
§3. Popriri asigurătorii și popriri executorii.....	112
<i>Secțiunea a 7-a. Concursul cu drepturile altor persoane</i>	113
§1. Ratele de credit ajunse la scadență	113
§2. Comisioanele bancare	115
§3. Privilegiile speciale	115
<i>Secțiunea a 8-a. Suspendarea popririi</i>	116
<i>Secțiunea a 9-a. Încetarea popririi</i>	120
<i>Secțiunea a 10-a. Particularități ale contestației</i> <i>împotriva popririi</i>	125
<i>Secțiunea a 11-a. Validarea popririi</i>	132
§1. Chestiuni introductive. Natura juridică a procedurii de validare a popririi	132
§2. Instanța competentă să soluționeze cererea de validare a popririi	137
§3. Cererea de validare a popririi	147
3.1. Cerințele intrinseci ale cererii de validare a popririi	148
3.2. Cerințele extrinseci ale cererii de validare a popririi	158
§4. Cadrul procesual al validării popririi	169
4.1. Calitatea procesuală activă și legitimarea executorului cu privire la formularea cererii de validare a popririi	169
4.2. Coparticiparea procesuală activă în materia validării popririi. Posibilitatea conexării mai multor cereri de validare	173
4.3. Admisibilitatea cererilor de intervenție în materia validării popririi. Distincția între situația formulării unei cereri de intervenție în fața instanței de validare și cea a intervenției altor creditori în executarea silită	176

4.4. Calitatea procesuală pasivă în cadrul procedurii de validare a popririi. Coparticiparea pasivă	180
4.5. Aplicabilitatea, în materia validării popririi, a dispozițiilor art. 78-79 C.proc.civ. referitoare la introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane	182
§5. Procedura de soluționare a cererii de validare a popririi. Apărările terțului poprit	190
5.1. Etapa scrisă.....	190
5.1.1. Aplicabilitatea, în materia cererilor de validare a popririi, a dispozițiilor art. 200 C.proc.civ. referitoare la procedura de verificare și regularizare a cererilor de chemare în judecată	190
5.1.2. Întâmpinarea și fixarea primului termen de judecată	199
5.1.3. Este admisibilă formularea de către terțul poprit a unei cereri reconvenționale în procedura de validare a popririi?	203
5.2. Propunerea și administrarea probelor în fața instanței de validare a popririi	212
5.3. Apărările terțului poprit	215
5.3.1. Apărările de fond	215
5.3.2. Apărările procesuale și procedurale	231
§6. Hotărârea de validare a popririi. Soluțiile pe care le poate pronunța instanța cu privire la cererea de validare. Particularitățile apelului în materia validării popririi	239
6.1. Anularea cererii de validare	239
6.2. Respingerea cererii de validare.....	242
6.3. Admiterea cererii de validare.....	248
6.4. Denumirea hotărârii prin care se soluționează cererea de validare a popririi.....	252
6.5. Particularitățile apelului în materia validării popririi	253

§7. Efectele validării popririi. Executarea hotărârii de validare	255
7.1. Efectul de cesiune de creanță al hotărârii de validare a popririi	256
7.2. Executarea terțului poprit în temeiul hotărârii de validare a popririi	259
§8. Desființarea popririi validate	273
<i>Secțiunea a 12-a. Eliberarea sau distribuirea sumelor realizate prin poprire</i>	<i>274</i>
Capitolul al II-lea. Poprirea asigurătorie	276
TITLUL AL II-LEA. POPRIREA FISCALĂ	288
Capitolul I. Poprirea asigurătorie	288
Capitolul al II-lea. Poprirea executorie.....	304
<i>Secțiunea 1. Înființarea popririi. Drepturi și obligații. Efecte.....</i>	<i>304</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Contestația la executare</i>	<i>337</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea terțului poprit</i>	<i>347</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Încetarea urmăririi silite și ridicarea măsurii popririi</i>	<i>358</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate din executarea prin poprire</i>	<i>360</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Poprirea contului unic de insolvență</i>	<i>362</i>
TITLUL AL III-LEA. POPRIREA PENALĂ.....	365
Capitolul I. Noțiuni	365
<i>Secțiunea 1. Reglementarea popririi asigurătorii în Codul de procedură penală</i>	<i>365</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Relația dintre sechestru și poprire în materie penală.....</i>	<i>367</i>
Capitolul al II-lea. Părțile	371
<i>Secțiunea 1. Debitorul.....</i>	<i>372</i>

<i>Secțiunea a 2-a. Creditorul</i>	376
<i>Secțiunea a 3-a. Terțul poprit</i>	376
Capitolul al III-lea. Obiectul popririi.....	377
<i>Secțiunea 1. Bunuri corporale și bunuri încorporale.....</i>	379
§1. Bunuri încorporale.....	379
1.1. Creanța privind sumele de bani	380
1.1.1. Sume de bani din conturi	380
1.1.2. Sumele de bani datorate de alte persoane	385
1.2. Titlurile de valoare	388
1.3. Alte bunuri mobile încorporale	389
§2. Bunurile corporale	390
<i>Secțiunea a 2-a. Bunuri prezente și bunuri viitoare</i>	390
§1. Noțiunea de „raporturi juridice existente”	391
§2. Poprirea pe conturi viitoare	392
<i>Secțiunea a 3-a. Limitele popririi</i>	394
§1. Bunurile autorităților și instituțiilor publice ori ale altor persoane de drept public.....	394
§2. Limitele prevăzute de art. 729 C.proc.civ.	395
§3. Limitele prevăzute de art. 781 alin. (5) C.proc.civ.	397
§4. Contul unic de insolvență	399
Capitolul al IV-lea. Condiții de luare a popririi asigurătorii.....	401
<i>Secțiunea 1. Cauza popririi asigurătorii</i>	401
<i>Secțiunea a 2-a. Scopul popririi asigurătorii</i>	403
<i>Secțiunea a 3-a. Identificarea bunurilor ce formează obiectul măsurii asigurătorii.....</i>	405
Capitolul al V-lea. Organele care înființează poprirea asigurătorie și actul prin care se dispune măsura.....	406
<i>Secțiunea 1. Organele care pot lua măsura asigurătorie</i>	406
<i>Secțiunea a 2-a. Actul prin care se ia măsura popririi</i>	409

Capitolul al VI-lea. Efectul înființării popririi	414
<i>Secțiunea 1. Indisponibilizarea bunurilor. Aducerea la</i>	
<i>îndeplinire a popririi.....</i>	<i>414</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Sancțiunea nerespectării obligațiilor</i>	
<i>care îi revin terțului poprit</i>	<i>416</i>
Capitolul al VII-lea. Concursul cu alte popriri	417
<i>Secțiunea 1. Concursul cu popriri înființate potrivit</i>	
<i>Codului de procedură civilă</i>	<i>418</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Concursul cu popriri înființate potrivit</i>	
<i>Codului de procedură fiscală</i>	<i>421</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Concursul cu alte popriri asigurătorii</i>	
<i>penale</i>	<i>421</i>
Capitolul al VIII-lea. Calea de atac împotriva actului prin	
care s-a dispus măsura asigurătorie a popririi.....	422
<i>Secțiunea 1. Obiectul contestației</i>	<i>422</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Titularii contestației</i>	<i>426</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Termenul de formulare a contestației.....</i>	<i>427</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Procedura de soluționare</i>	
<i>a contestației</i>	<i>428</i>
Capitolul al IX-lea. Durata popririi	430
<i>Secțiunea 1. Ridicarea popririi</i>	<i>431</i>
§1. Ridicarea popririi în cursul procesului penal	431
1.1. Cererea de ridicare a popririi în cursul	
procesului penal.....	431
1.2. Ridicarea din oficiu a popririi	436
§2. Ridicarea popririi odată cu finalizarea	
procesului penal.....	437
§3. Situația sumelor de bani din conturile ANABI	
în cazul ridicării popririi.....	438
<i>Secțiunea a 2-a. Încetarea de drept a popririi</i>	<i>439</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Menținerea popririi odată</i>	
<i>cu finalizarea procesului penal</i>	<i>440</i>
BIBLIOGRAFIE.....	443

Secțiunea a 11-a. Validarea popririi

Ș1. Chestiuni introductive. Natura juridică a procedurii de validare a popririi

79. Considerații introductive. În numeroase situații, terțul poprit căruia i-a fost comunicată adresa de înființare a popririi nu aduce la îndeplinire obligațiile ce îi revin, fie neconsemnând sumele de bani pe care le datorează debitorului sau neindisponibilizând bunurile mobile incorporale poprite, fie chiar eliberând debitorului poprit suma sau bunurile respective. Pentru astfel de situații, legiuitorul a prevăzut, în beneficiul creditorului urmăritor, o procedură judiciară, dată în competența instanței de executare, prin care acesta poate obține obligarea terțului poprit la îndeplinirea obligațiilor ce îi revin, putând recurge, în acest scop, chiar la executarea silită a acestuia^[1].

După cum s-a arătat și mai sus, executarea silită prin poprire presupune două etape procedurale, respectiv a înființării popririi și a executării popririi. Înființarea popririi presupune, după încuviințarea dată de instanță în condițiile art. 666 C.proc.civ., comunicarea către terțul poprit a adresei de înființare a popririi și înștiințarea debitorului în acest sens, în condițiile art. 783 C.proc.civ., specificul acestei etape fiind că, spre deosebire de alte modalități de executare silită, se desfășoară fără somație. Executarea popririi se poate realiza voluntar, în cazul în care terțul poprit recunoaște calitatea de debitor al debitorului și aduce la îndeplinire benevol obligațiile care îi revin potrivit art. 783 C.proc.civ., sau forțat, prin intermediul

^[1] În reglementarea Codului de procedură civilă anterior, validarea popririi avea caracter obligatoriu, înființarea acesteia având doar caracterul unei măsurii cu caracter asigurătoriu, de indisponibilizare. În reglementarea actuală, validarea popririi are caracter facultativ, instanța de executare urmând a fi investită numai în cazul în care terțul poprit nu își aduce la îndeplinire obligațiile în termenul prevăzut de art. 787 alin. (1) C.proc.civ. A se vedea I. REBECA, *op. cit.*, p. 100-101.

procedurii de validare a popririi, în cazul în care terțul poprit nu aduce la îndeplinire aceste obligații. Executarea popririi va fi urmată de eliberarea sau distribuirea sumelor consemnate, în condițiile art. 788 C.proc.civ.

Prin finalitatea și efectele sale (cesiunea forțată a creanței pe care debitorul o are contra terțului poprit în patrimoniul creditorului urmăritor, pentru care hotărârea de validare constituie titlu executoriu, permițându-i, așadar, declanșarea unei proceduri execuționale direct împotriva terțului poprit), validarea popririi constituie, pentru creditor, mijlocul procesual prin care își poate realiza creanța, contracarând pasivitatea terțului poprit, iar pentru acesta din urmă, o veritabilă „amenințare”, în sensul că, dacă nu își îndeplinește obligațiile prevăzute de lege ca urmare a înființării popririi, va fi supus unei proceduri judiciare care poate genera inclusiv cheltuieli de judecată suplimentare, iar apoi unei proceduri execuționale distincte, în baza hotărârii de validare a popririi, procedură care, la rândul său, poate să presupună cheltuieli de executare suplimentare. În același timp, procedura de validare a popririi poate să constituie, pentru terțul poprit, cadrul procesual în care să formuleze apărările și excepțiile pe care le-ar putea opune debitorului (creditorul său), în condițiile în care, potrivit art. 787 alin. (5) C.proc.civ., îi este blocată posibilitatea formulării contestației la executare.

80. Natura juridică a procedurii. Având în vedere specificul procedurii de executare silită prin poprire, în general, dat de existența celor două raporturi juridice distincte, unul izvorât din titlul executoriu în temeiul căruia a fost încuviințată executarea, celălalt izvorât dintr-un titlu de creanță distinct, în care debitorul are calitatea de creditor și terțul poprit calitatea de debitor, precum și caracteristicile specifice procedurii de validare a popririi, aceasta constituie **o veritabilă acțiune în realizarea unui drept de creanță**, care se va materializa prin apariția unui titlu executoriu, însă nu în beneficiul creditorului (debitorul urmărit), ci al creditorului creditorului (creditorul urmăritor).

Sub acest aspect, **validarea popririi se aseamănă cu acțiunea oblică** (art. 1560 C.civ.), ambele având drept suport substanțial valorificarea de către creditor a unui drept al debitorului său față de o terță persoană; premisele substanțiale și procedurale ale celor două mijloace puse de lege la dispoziția creditorului sunt diferite, în cazul acțiunii oblice, aceasta este dată de pasivitatea debitorului în realizarea dreptului său față de terț (debitorul, în prejudiciul creditorului, refuză sau neglijează să își exercite drepturile și acțiunile), în timp ce, în cazul validării popririi, premisa este neexecutarea de către terțul poprit a obligațiilor care îi revin ca urmare a înființării popririi, aceasta putând fi realizată numai în condițiile declanșării procedurii de executare silită la cererea creditorului, prin formularea cererii de executare, în condițiile art. 664 C.proc.civ., și încuviințării executării silite, în condițiile art. 666 din același cod. Cu alte cuvinte, procedura validării popririi este, în toate cazurile, grefată pe o procedură execuțională declanșată și încuviințată în condițiile legii, caracteristică ce imprimă anumite particularități referitoare, spre exemplu, la determinarea competenței instanței sau la cadrul procesual, particularități ce vor fi analizate în cele ce urmează.

În același timp, validarea popririi trebuie să fie percepută ca o **acțiune de fond**, ea nu este un simplu incident procedural în cursul executării silite, finalitatea sa nefiind aceea de a rezolva un incident procedural referitor la executarea silită, ci de a valorifica un drept subiectiv, în scopul obținerii unui titlu executoriu. Așa cum vom vedea în continuare, această caracteristică a validării popririi o individualizează în cadrul procedurilor jurisdicționale desfășurate în cadrul executării silite. Ea nu este, propriu-zis, un incident procesual, ci legea doar stabilește un cadru procedural specific pentru exercitarea de către creditor a unui drept, dând-o în competența instanței de executare din dorința de a simplifica procedura și de a pune la dispoziție creditorului un mijloc eficient pentru realizarea creanței sale^[1]. Putem conchide că procedura de validare a popririi

^[1] Sub acest aspect, o instituție asemănătoare găsim la art. 628 alin. (4) C.proc.civ., care dă dreptul creditorului să se adreseze instanței de executare

este **o procedură specială** care se desfășoară în fața instanței de executare, nefiind, neapărat, un incident în legătură cu executarea silită^[1].

Validarea popririi este **o procedură inedită**, pentru că îmbină elemente specifice procedurilor care se desfășoară în fața instanței de executare cu cele ale unei proceduri de drept comun, în care se analizează fondul dreptului. Așa cum vom vedea, este posibil ca terțul poprit să nu își îndeplinească obligații ce îi revin ca urmare a comunicării adresei de înființare a popririi nu din rea-credință, ci pentru că apreciază că nu datorează nimic debitorului sau, după caz, că raporturile juridice cu acesta nu sunt în ființă ori au încetat. În condițiile în care terțul poprit nu poate formula contestație la executare, el poate valorifica doar în fața instanței de validare apărările și excepțiile pe care le poate opune debitorului, ceea ce face ca instanța de validare să verifice nu doar premisele procedurale ale înființării popririi (existența unei proceduri execuționale pendinte, respectarea procedurii de înființare a popririi reglementate de art. 784 C.proc.civ.), ci, în special, aspectele de fond referitoare la raportul juridic dintre debitorul urmărit și terțul poprit; se poate chiar afirma că accentul trebuie pus pe acestea din

în cazul în care titlul executoriu nu cuprinde dobânzi, penalități sau alte sume, însă ele se cuvin de drept creditorului, potrivit art. 1535 C.civ. sau altor dispoziții din legile speciale. Nici în această situație nu vorbim despre un incident propriu-zis în legătură cu executarea silită declanșată în temeiul titlului executoriu, ci despre constituirea pe cale judiciară a unui titlu distinct (în această situație, în contradictoriu cu același debitor), pentru o creanță pe care titlul inițial nu o cuprindea. Așadar, asemănarea dintre cele două proceduri constă în faptul că se pune la îndemâna creditorului un mijloc procesual prin care acesta să realizeze un drept subiectiv și să obțină un titlu executoriu în cadrul unei proceduri speciale date în competența instanței de executare, având în vedere legătura existentă cu procedura execuțională aflată în desfășurare.

^[1] Astfel cum vom arăta și mai jos, această calificare este relevantă sub aspectul determinării aplicabilității regulilor referitoare la verificarea și regulizarea cererii de chemare în judecată (art. 200 C.proc.civ.).

urmă, deoarece judecătorul investit cu o cerere de validare a popririi nu poate verifica legalitatea procedurii execuționale declanșate de creditor contra debitorului, aceasta putând face obiectul numai al unei contestații la executare cu privire la poprire. Această interpretare rezultă și din dispozițiile art. 790 alin. (4) C.proc.civ., potrivit cărora premisa admiterii cererii de validare a popririi este aceea că *„din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului”*; față de această exprimare a legiuitorului, rezultă că verificarea pe care o face instanța este una de fond, fiind necesară administrarea probelor utile pentru a se dovedi existența raportului juridic între debitorul urmărit și terțul poprit.

Suprapunerea unor elemente specifice incidentelor apărute pe parcursul executării silite cu cele ale unei proceduri de fond de drept comun a determinat și apariția unor **controverse** privind aplicarea dispozițiilor legale referitoare la procedura de soluționare a cererilor de validare a popririi, de pildă, cele care privesc determinarea taxei judiciare de timbru, aplicabilitatea regulilor referitoare la verificarea și regularizarea cererilor de chemare în judecată, necesitatea atașării, în copie certificată de executorul judecătoresc, a dosarului de executare, întinderea apărărilor pe care le poate formula terțul poprit, admisibilitatea formulării de către acesta a unei cereri reconvenționale, punerea în executare a hotărârii de validare a popririi și necesitatea obținerii unei noi încheieri de încuviințare a executării silite în acest scop. Ne vom referi în continuare și la aceste chestiuni controversate, încercând să facem o prezentare cât mai completă a regimului juridic al procedurii de validare a popririi, analizând, în acest sens, dispozițiile privind instanța competentă să soluționeze cererea de validare, cererea de validare, cadrul procesual specific procedurii de validare, procedura de soluționare a cererii și incidentele care pot apărea pe parcursul acesteia, hotărârea de validare, căile de atac prevăzute de lege împotriva acesteia, efectele validării, punerea în executare a hotărârii de validare.

§2. Instanța competentă să soluționeze cererea de validare a popririi

81. Criterii privind stabilirea competenței. Art. 790 alin. (1) C.proc.civ. prevede că **cererea de validare a popririi este de competența instanței de executare**. De asemenea, art. 651 alin. (3) C.proc.civ. prevede că instanța de executare soluționează „*orice alte incidente apărute în cursul executării silit, cu excepția celor date de lege în competența altor instanțe sau organe*”. Așa cum am arătat deja și cum vom relua pe larg mai jos într-o subsecțiune separată^[1], la rigoare, validarea popririi nu trebuie considerată un simplu incident în cursul executării silit, ci o figură juridică aparte, care combină elementele unui incident procesual în cadrul procedurii de executare cu cele ale unei acțiuni de fond, a cărei finalitate este realizarea unui drept subiectiv. Sub aspectul competenței, această distincție prezintă mai puțină relevanță, deoarece legiuitorul a înțeles să menționeze în mod expres la art. 790 alin. (1) C.proc.civ. că cererea de validare a popririi se introduce la instanța de executare.

Determinarea instanței de executare se realizează după regulile prevăzute de art. 651 alin. (1) și (2) C.proc.civ., respectiv: în principal, instanța de executare este judecătoria în circumscripția căreia se găsește, la momentul formulării cererii de executare silită, domiciliul sau sediul debitorului; în subsidiar, în ipoteza în care domiciliul sau sediul debitorului nu se află în țară, judecătoria în circumscripția căreia să găsește, la momentul declanșării procedurii execuționale, domiciliul sau sediul creditorului; în terțiar, dacă nici domiciliul sau sediul creditorului nu se află în țară la momentul începerii executării, judecătoria în circumscripția căreia se găsește biroul executorului judecătoresc investit de creditor^[2].

^[1] A se vedea *infra*, nr. 108.

^[2] Pentru detalii cu privire la competența instanței de executare, a se vedea M. DINU, R. STANCIU, *op. cit.*, p. 115-124; N.H. ȚÎȚ, *Executarea silită...*, p. 108-120.

Sub aspectul **competenței materiale**, cererea de validare a popririi este, așadar, în toate situațiile, de competența judecătoreiei, indiferent de valoarea creanței ce ar urma să fie valorificată contra terțului poprit. Regulile de competență materială în funcție de valoarea obiectului cererii nu sunt aplicabile, instanța de executare fiind, în toate cazurile, judecătoria.

În ceea ce privește **competența teritorială**, este de reținut că, deși cererea de validare a popririi este îndreptată împotriva terțului poprit, domiciliul sau sediul acestuia nu este relevant pentru stabilirea instanței competente să soluționeze cererea de validare în nicio situație. Dacă pentru primele două situații prevăzute de art. 651 alin. (1) C.proc.civ. determinarea instanței de executare este relativ simplă, în ipoteza în care nici debitorul, nici creditorul nu au domiciliul sau sediul în țară, competența instanței de executare este determinată, indirect, de alegerea făcută de creditor în legătură cu executorul judecătoresc ce a fost investit cu cererea de executare. Ipoteza nu este reglementată de art. 782 C.proc.civ., care, stabilind competența executorului judecătoresc de înființare a popririi, oferă, în reglementarea actuală, o singură soluție legislativă, și anume aceea a determinării competenței organului de executare prin raportare la domiciliul sau sediul debitorului^[1]. Aceasta nu este însă aplicabilă, în mod evident, dacă domiciliul sau sediul debitorului nu se află în țară; în aceste cazuri, organul de executare competent se va determina potrivit dispozițiilor art. 652 alin. (1) lit. b) teza finală C.proc.civ., respectiv este competent orice executor judecătoresc din România^[2].

^[1] Anterior modificării Codului de procedură civilă prin Legea nr. 17/2017, textul de lege prevedea o competență teritorială alternativă cu privire la înființarea popririi, atât pentru executorul judecătoresc din circumscripția curții de apel unde se află domiciliul sau sediul debitorului, cât și pentru cel din circumscripția curții de apel unde se află domiciliul sau sediul terțului poprit. A se vedea E. OPRINA, V. BOZEȘAN, *Ipoteze practice privind competența executorului judecătoresc*, cit. supra, p. 212-213.

^[2] Chiar dacă soluția legislativă prevăzută de art. 652 alin. (1) lit. b) teza finală C.proc.civ. nu se referă în mod expres la executarea silită prin poprire,

Prin urmare, dacă domiciliul sau sediul debitorului se află în străinătate la momentul declanșării procedurii executiune, iar domiciliul sau sediul creditorului se află în țară, instanța de executare se va determina prin raportare la acesta, potrivit tezei a II-a a art. 651 alin. (1) C.proc.civ., însă dacă și acesta se găsește în străinătate, instanța de executare se va determina prin raportare la sediul organului de executare ales de creditor, putând fi, așadar, orice judecătorie din țară, indiferent de domiciliul sau sediul terțului poprit^[1].

trebuie ținut cont de faptul că aceasta este o formă de executare silită mobilă. Prin urmare, în cazurile în care dispozițiile art. 782 C.proc.civ. nu sunt suficiente pentru determinarea competenței organului de executare, trebuie să se recurgă la soluția legislativă de drept comun pentru materia executării silită mobiliare, care este cea prevăzută de art. 652 alin. (1) lit. b) C.proc.civ. Apreciem că această modalitate de reglementare a competenței organului de executare este criticabilă sub aspectul normelor de tehnică legislativă, poprirea fiind singura modalitate de executare silită la care art. 652 alin. (1) C.proc.civ. nu se referă în mod expres. *De lege ferenda*, apreciem că se impune ca regulile de determinare a competenței executorului judecătoresc să fie menționate în mod clar la art. 652 C.proc.civ., inclusiv pentru ipoteza în care domiciliul sau sediul debitorului nu se află în țară.

^[1] Această soluție legislativă pare a fi în contradicție cu considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 348/2014 (M. Of. nr. 529 din 16 iulie 2014), în care, analizând dispozițiile inițiale ale Codului de procedură civilă cu privire la competența instanței de executare, s-a reținut neconcordanța acestora cu dispozițiile art. 126 alin. (2) din Constituție, raportat tocmai la faptul că, prin stabilirea competenței instanței de executare în funcție de alegerea făcută de creditor cu privire la organul de executare, conferă acestuia posibilitatea de a se substitui legiuitorului. Astfel, în parag. 15 al acestei decizii, instanța de contencios constituțional reține că „*Este adevărat că legea este cea care stabilește instanța competentă, însă din cauza generalității sale – circumscripția curții de apel –, textul art. 650 alin. (1) din Codul de procedură civilă lasă o marjă largă de apreciere creditorului, care, în mod indirect, este cel care stabilește instanța de executare prin alegerea executorului judecătoresc. Astfel, Curtea reține că, potrivit Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (...), în circumscripția curților de apel funcționează tribunale, iar în circumscripțiile acestora din urmă sunt cuprinse toate judecătoriile din județ sau, după caz,*

O altă observație care se impune a fi făcută în legătură cu competența instanței de executare care soluționează cererea de validare a popririi vizează aplicarea dispozițiilor art. 651 alin. (2) C.proc.civ., respectiv faptul că **schimbarea domiciliului sau sediului debitorului ori, după caz, al creditorului pe parcursul procedurii execuționale** nu atrage și modificarea competenței instanței de executare. Prin urmare, pentru determinarea competenței instanței care va soluționa cererea de validare a popririi trebuie avut în vedere domiciliul/sediul debitorului, respectiv creditorului (pentru ipoteza în care domiciliul/sediul debitorului nu se află în țară), la momentul sesizării organului de executare cu cererea de executare silită, iar nu momentul sesizării instanței cu cererea de validare^[1].

din municipiul București. În România funcționează 15 curți de apel, iar numărul judecătoriilor care funcționează în circumscripția acestora variază în funcție de județele care sunt arondate fiecărei curți de apel (spre exemplu, de la 7 judecătorii din circumscripția Curții de Apel Brașov până la 21 de judecătorii din circumscripția Curții de Apel București). În această situație, Curtea reține că, prin conferirea unui asemenea drept procesual creditorului, legea nu a făcut altceva decât să creeze premisa normativă necesară pentru ca acesta să se substituie chiar legiuitorului, ceea ce contravine principiului constituțional prevăzut de art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia legiuitorului îi revine sarcina stabilirii în concret a instanței competente. Or, legiuitorul nu are competența constituțională de a lăsa la aprecierea părților stabilirea instanței competente să judece o cerere adresată justiției, oricare ar fi natura acestei cereri”. Or, în condițiile în care textul de lege declarat neconstituțional dădea creditorului un drept de alegere între mai mulți executori judecătorești din circumscripția unei curți de apel, determinând, indirect, competența instanței de executare, cu atât mai mult ar putea fi contestată constituționalitatea soluției legislative potrivit căreia, în ipoteza în care se declanșează o executare silită mobilă (inclusiv prin poprire) împotriva unui debitor ce nu are domiciliul sau sediul în țară, iar creditorul are, de asemenea, domiciliul sau sediul în străinătate, instanța de executare ar putea fi orice judecătorie din România, indiferent de domiciliul sau sediul terțului poprit, instanța fiind determinată exclusiv de alegerea pe care o face creditorul în legătură cu executorul judecătoresc sesizat.

^[1] Cu titlu de excepție, va fi avut în vedere domiciliul debitorului la data formulării cererii de validare a popririi în cazul în care executarea silită a fost

82. Competența în caz de pluralitate de debitori. Pentru ipoteza în care în procedura execuțională există mai mulți debitori, având în vedere soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 20/2021^[1], cererea de validare a popririi va fi soluționată de instanța care a încuviințat executarea silită, ținând seama de **principiul unicității instanței de executare**, care rezultă din dispozițiile art. 651 alin. (3) C.proc.civ.^[2] În practica execuțională sunt întâlnite în mod frecvent situații în care cererea de

declanșată anterior publicării în Monitorul Oficial a Deciziei nr. 348/2014, deoarece declararea neconstituționalității face ca de la acest moment textul de lege să nu mai poată fi aplicat, chiar dacă era în vigoare și producea efecte la momentul declanșării procedurii execuționale. Prin urmare, în cazul în care executarea silită a fost declanșată anterior datei de 16 iulie 2014, însă cererea de validare a fost formulată după acest moment, va fi avută în vedere pentru stabilirea instanței competente să o soluționeze regula domiciliului debitorului, pentru că o dispoziție legală declarată neconstituțională nu poate ultra-activa. Această interpretare se regăsește și în practica Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia soluționării conflictelor de competență. A se vedea, spre exemplu, I.C.C.J., s. I civ., dec. nr. 1736 din 10 mai 2018, www.scj.ro. În motivarea deciziei s-a reținut că, *„În prezenta cauză, la data învestirii instanței cu cererea de validare a popririi, art. 650 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă era declarat neconstituțional, iar față de efectele obligatorii ale acestei decizii, competența instanței de executare nu mai poate fi determinată prin raportare la norma în vigoare la data sesizării organului de executare silită, întrucât aceasta ar semnifica implicit ignorarea dezlegărilor date de instanța de contencios constituțional. Pentru aceste motive, în soluționarea conflictelor de competență ivite între instanțe cu privire la cererile de validare a popririlor înființate anterior declarării neconstituționalității art. 650 alin. (1) C.proc.civ., se impune soluția stabilirii competenței de soluționare în favoarea judecătorei de la sediul/domiciliul debitorului, în acord cu decizia Curții Constituționale și cu norma de procedură civilă astfel cum a fost modificată”*.

^[1] M. Of. nr. 1083 din 11 noiembrie 2021.

^[2] Se reține în motivarea Deciziei nr. 20/2021 că *„(...) din momentul încuviințării executării silită (care reprezintă condiția esențială a demarării efective a procedurii execuționale) este determinată instanța de executare, aceasta fiind unică pe parcursul întregii proceduri de executare silită, potrivit art. 651 alin. (2) din Codul de procedură civilă (sic!). Altfel spus, odată stabilită instanța*

executare silită este formulată împotriva mai multor debitori (atât în cazul în care obligația este una divizibilă, cât și atunci când aceasta are caracter solidar) ori atât împotriva debitorului, cât și împotriva terțului garant (ca efect al renunțării acestuia la beneficiul de discuțiune); executarea silită își păstrează și în aceste situații caracterul unipatrimonial, actele de urmărire fiind efectuate asupra patrimoniului fiecărui debitor în parte, constituirea unui singur dosar de executare fiind o opțiune a creditorului, pentru eficientizarea procedurii execuționale. În aceste cazuri, chiar dacă, aparent, am fi în prezența unei situații de coparticipare pasivă în faza de executare silită, în realitate, actele de executare vor fi efectuate în mod individual și distinct pentru fiecare debitor sau garant, astfel încât nu se poate vorbi despre o veritabilă situație de coparticipare procesuală pasivă în faza de executare silită^[1].

de executare în raport cu criteriile teritoriale prevăzute de norma menționată, aceasta va rămâne aceeași pe întreaga procedură, fiind unica instanță competentă material și teritorial a soluționa toate cererile și incidentele apărute în cursul executării silite, cu excepția cazurilor în care legea prevede în mod expres altfel. Pe cale de consecință, ulterior admiterii cererii de încuviințare a executării silite, calitatea de instanță de executare a instanței care a încuviințat executarea nu doar că este câștigată, dar și rămâne aceeași pe întreaga durată a procedurii execuționale. Aceasta înseamnă că în respectiva executare silită nicio altă instanță nu va putea fi apreciată drept instanță de executare, motiv pentru care – exceptând derogările anume prevăzute, cum este cazul contestației la titlu, spre exemplu – toate cererile și incidentele care vor apărea pe parcursul executării silite vor reveni în competența aceleiași instanțe de executare” (parag. 70-71).

^[1] În acest sens, în considerentele Deciziei nr. 20/2021 s-a reținut că „(...) se impune a fi precizat că pluralitatea de debitori în faza executării silite reiese, de regulă, din conținutul înscrisului care constituie titlu executoriu, potrivit dispozițiilor legale. Cu toate acestea, trebuie făcută o distincție între incompatibilitatea coparticipării procesuale pasive în faza executării silite a procesului civil și posibilitatea existenței pluralității de debitori în faza de executare silită a procesului civil. Este posibilă existența mai multor debitori în cadrul aceleiași proceduri execuționale câtă vreme actele de executare silită urmează să fie efectuate distinct pentru fiecare debitor urmărit. Executarea urmează să fie efectuată separat pentru fiecare debitor în parte, patrimoniul fiecărui debitor

83. Competența facultativă. O altă problemă legată de competența instanței sesizate cu soluționarea cererii de validare a popriirii este cea referitoare la aplicabilitatea dispozițiilor art. 127 alin. (1) C.proc.civ., referitoare la competența facultativă. Mai exact, se ridică problema dacă, în ipoteza în care creditorul este judecător^[1]

fiind supus în mod separat formelor de urmărire prevăzute de lege. Cu alte cuvinte, este posibil ca prin aceeași cerere de executare silită și în cadrul aceleiași proceduri execuționale creditorul să urmărească mai mulți debitori în situația în care debitorii sunt obligați divizibil (pentru recuperarea de la fiecare a părții de creanță pe care o datorează) sau solidar (prin urmărirea tuturor debitorilor concomitent). Conform dispozițiilor art. 648 din Codul de procedură civilă, creditorul, în condițiile legii, poate urmări, în limita creanței și a accesoriilor acesteia, concomitent sau, după caz, separat și bunurile terților care au garantat plata datoriilor debitorului (fideiusor, garant ipotecar). Faptul că, în temeiul principiului disponibilității, creditorul are dreptul să ceară executarea silită în același timp a mai multor debitori prin aceeași cerere de executare silită nu trebuie pus sub semnul egalității cu existența unei coparticipări procesuale pasive în faza execuțională a procesului civil. Aceasta, pentru că creditorul este obligat să inițieze, în mod separat, o procedură de executare distinctă pentru fiecare dintre debitorii săi, prin procedură de executare înțelegându-se modalitatea concretă de realizare a creanței, iar nu formarea obligatorie a unor dosare execuționale separate, întrucât, deși fizic mai mulți debitori pot figura ca părți în cadrul aceleiași dosar de executare, din punct de vedere juridic prezența fiecăruia dă naștere unor demersuri execuționale distincte și separate, în considerarea caracterului propriu al patrimoniului fiecăruia. Executarea silită își păstrează și în aceste situații caracterul unipatrimonial, actele de urmărire fiind efectuate prin raportare la patrimoniul fiecărui debitor, constituirea unui singur dosar de executare fiind doar o opțiune a creditorului, care poate stabili cadrul procesual execuțional, drept componentă a principiului disponibilității, prin raportare la limitele stabilite prin titlul executoriu” (parag. 75-77).

^[1] Potrivit art. 127 alin. (2¹) și (3) C.proc.civ., dispozițiile referitoare la competența facultativă sunt aplicabile, în mod corespunzător, și în ipoteza în care calitatea de parte o au instanțele de judecată, procurorii, asistenții judiciari sau grefierii. De asemenea, prin Decizia nr. 7/2016 (M. Of. nr. 461 din 22 iunie 2016), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a stabilit că art. 127 C.proc.civ. este aplicabil și în

la instanța care ar fi competentă să soluționeze cererea de validare a popririi sau la o instanță ierarhic superioară acesteia, este obligatorie sesizarea unei alte instanțe de același grad din circumscripția unei curți de apel limitrofe. Așa cum vom arăta și mai jos, în procedura de validare a popririi, calitatea de reclamant o are întotdeauna creditorul urmăritor, indiferent dacă cererea de validare este formulată de acesta, de executorul judecătoresc sau de debitor. Aceasta, deoarece efectele validării popririi (cesiunea forțată a creanței) se produc întotdeauna în patrimoniul creditorului, el fiind „beneficiarul” aditerii cererii de validare, indiferent cine a formulat-o. Prin urmare, plasând creditorul în poziția de reclamant, dispozițiile art. 127 alin. (1) C.proc.civ. devin aplicabile dacă acesta se regăsește în una dintre ipostazele precizate de textul de lege. Așa cum am mai arătat^[1], apreciem că dispozițiile art. 127 C.proc.civ. nu sunt aplicabile de la momentul încuviințării executării silite, aceasta fiind o procedură necontencioasă; or, competența facultativă „funcționează” exclusiv în cazul în care cererea are un reclamant și un pârât, fiind incompatibilă, din acest punct de vedere, cu natura necontencioasă a cererii de încuviințare a executării silite^[2]. În cazul procedurilor jurisdicționale desfășurate pe parcursul executării silite, care ar avea un caracter contencios, așa cum este și procedura de validare a popririi, dispozițiile art. 127 C.proc.civ. devin însă aplicabile, rațiunile avute în vedere de legiuitor pentru instituirea acestei forme de prorogare de competență teritorială putând fi reținute și în legătură cu astfel de proceduri. Cu alte cuvinte,

cazul persoanelor care fac parte din personalul auxiliar de specialitate (grefier) la parchetele de pe lângă instanțele judecătorești.

^[1] N.H. ȚIȚ, *(In)aplicabilitatea dispozițiilor art. 127 din Codul de procedură civilă în determinarea instanței competente să soluționeze cererea de încuviințare a executării silite, contestația la executare sau alte incidente sau proceduri jurisdicționale în cursul executării silite*, în R.R.E.S. nr. 3/2020, p. 58-71.

^[2] Sub acest aspect, art. 536 alin. (1) C.proc.civ. stabilește că dispozițiile referitoare la procedura necontencioasă se completează cu cele privitoare la procedura contencioasă numai în măsura în care acestea din urmă sunt compatibile cu natura necontencioasă a cererii.

regulile referitoare la competența facultativă nu vor fi aplicate pentru determinarea instanței de executare de la momentul declanșării procedurii execuționale, ci numai în legătură cu incidentele procesuale sau procedurile jurisdicționale intervenite pe parcursul acesteia.

Pentru ipoteza în care unul dintre subiecții vizați de art. 127 C.proc.civ. ar avea calitatea de terț poprit (o astfel de situație ar putea fi întâlnită în cazul în care instanța de judecată ar avea calitatea de terț poprit), devin incidente dispozițiile alin. (2) al acestui articol, respectiv sesizarea unei alte instanțe de același grad din circumscripția unei curți de apel învecinate constituie o opțiune a celui care formulează cererea de validare a popririi. Aceasta, deoarece terțul poprit are poziția procesuală a pârâtului în procedura de validare a popririi, iar în cazul în care pârâtul este cel care se află în una dintre situațiile prevăzute de art. 127 C.proc.civ., sesizarea unei alte instanțe decât cea competentă potrivit legii constituie o facultate, nu o obligație.

Practic, în aceste cazuri, cererea de validare a popririi nu va fi soluționată de instanța de executare, ci de o altă instanță de același grad din circumscripția unei curți de apel învecinate. Această prorogare de competență nu trebuie privită ca incompatibilă cu dispozițiile art. 651 alin. (3) și art. 790 C.proc.civ., deoarece rațiunile legiuitorului prin reglementarea competenței facultative sunt cele referitoare la asigurarea imparțialității instanței care soluționează o cerere în materie contencioasă; aceste rațiuni sunt avute în vedere, spre exemplu, și de reglementarea strămutării, care produce, la rândul său, o prorogare de competență teritorială. Or, atât timp cât, în ceea ce privește strămutarea, aplicabilitatea acesteia în materia validării popririi nu poate fi contestată, trebuie acceptată și aplicabilitatea regulilor de competență facultativă, scopul instituirii acestora fiind tocmai acela ca, în cazurile prevăzute de art. 127 C.proc.civ., să nu mai fie necesară parcurgerea procedurii de strămutare.

84. Natura juridică a normelor de competență. Apreciem că normele de competență aplicabile în cazul cererilor de validare a popririi sunt norme **de ordine publică**. Așa cum am mai arătat^[1] și în ciuda argumentelor pertinente exprimate într-un remarcabil studiu dedicat acestei problematici^[2], competența teritorială a instanței de executare este una de ordine publică, raportat la criteriile prevăzute de art. 126 alin. (1) C.proc.civ. Astfel, determinarea naturii juridice a normelor de competență teritorială trebuie făcută prin raportare la natura drepturilor deduse judecății; în măsura în care acestea sunt drepturi de care părțile pot să dispună, normele de competență au caracter de ordine privată, cu excepția cazului în care legea prevede o situație de competență exclusivă. În ceea ce privește competența instanței de executare, aceasta trebuie privită sub două aspecte: pe de o parte, se ridică întrebarea dacă părțile ar putea deroga de la regulile stabilite de art. 651 alin. (1) C.proc.civ. cu privire la determinarea instanței de executare; pe de altă parte, dacă prin acordul de voință al părților ar putea fi înlăturată competența instanței de executare cu privire la anumite proceduri jurisdicționale, așa cum este și validarea popririi. Apreciem că răspunsul trebuie să fie negativ în ambele situații. În primul rând, regulile instituite de art. 651 alin. (1) C.proc.civ. nu pot fi înlăturate prin acordul de voință al părților, deoarece aspectele deduse judecății instanței de executare vizează, în general, drepturi

^[1] A se vedea N.H. ȚIȚ, *Încuviințarea executării silite*, cit. supra, p. 224-231. Cu privire la caracterul de ordine publică al normelor care reglementează competența instanței de executare, a se vedea, de asemenea, C. LUNGĂNAȘU, *Competența instanței de executare și a executorului judecătoresc în procedura execuțională – câteva probleme*, în R.R.E.S. nr. 1/2020, p. 63-68.

^[2] GH.L. ZIDARU, *Este competența instanței de executare de ordine publică?*, în E. OPRINA, V. BOZEȘAN (coord.), op. cit., vol. II, p. 178-184. Autorul reține în concluziile studiului: „(...) competența teritorială în materia executării silite este supusă regulilor generale (art. 126, art. 129 C.proc.civ.), urmând a fi calificată de ordine privată ori de câte ori în conținutul raportului juridic execuțional intră drepturi și obligații de care părțile pot să dispună, ceea ce se va întâmpla de cele mai multe ori (art. 9 C.proc.civ.)”.

de care părțile nu pot dispune: regulile privind caracterul executiv al titlurilor, caracterile creanței, regulile de efectuare a actelor de executare etc. În al doilea rând, procedurile date în competența instanței de executare nu ar putea fi date prin acordul de voință al părților în competența unei alte instanțe, deoarece, sub acest aspect, legiuitorul a instituit reguli de competență teritorială exclusivă. Așa este și cazul art. 790 alin. (1) C.proc.civ., care, deși nu folosește, ca în alte situații, sintagme precum „cererile se introduc numai la instanța” (așa cum este cazul la art. 117 sau art. 121 C.proc.civ.) ori „cererile sunt de competență exclusivă” (art. 118 sau art. 119 C.proc.civ.), instituie o unică regulă de competență teritorială, de la care părțile nu pot deroga.

Prin urmare, sesizarea unei alte instanțe decât instanța de executare stabilită potrivit criteriilor prevăzute de art. 651 alin. (1) și (2) C.proc.civ. va atrage consecința invocării excepției de necompetență în condițiile art. 130 alin. (2) C.proc.civ.; cu alte cuvinte, excepția poate fi invocată atât de părți, cât și de instanță, din oficiu, cel târziu la primul termen de judecată la care părțile sunt legal citate și pot pune concluzii în fața primei instanțe.

§3. Cererea de validare a popririi

85. Dispoziții legale aplicabile. Cererea de validare a popririi trebuie să îndeplinească toate condițiile prevăzute de art. 194 C.proc.civ. pentru cererea de chemare în judecată. Chiar dacă dispozițiile art. 790 C.proc.civ. nu fac nicio mențiune cu privire la condițiile de formă pe care trebuie să le îndeplinească cererea, sesizarea instanței de executare presupune formularea unei veritabile cereri de chemare în judecată^[1]. Desigur, în completarea dispozițiilor cuprinse la art. 194 și urm. C.proc.civ. sunt aplicabile și cele ale art. 148 și urm. din același cod^[2]. Se impune însă a fi evidențiate

^[1] G. BOROI, M. STANCU, *op. cit.*, p. 1340.

^[2] M. DINU, R. STANCIU, *op. cit.*, p. 579.